

PRAPOR

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

„RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorje) četrtletno 9 ltr, v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36 igsl. K; v Ameriki polletno 1 dolar.

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Ustavotvorna skupščina z zamašenimi usti in zvezanimi rokami.

Volitve so vrgle jugoslovansko buržoazijo popolnoma iz ravnotežja. V kolikor je ljudstvo sploh prišlo do besede, se je s sto in stotisoči glasov izreklo proti vladajočemu režimu in zahteva korenitih izprememb. Monarhična oblika države je v nevarnosti. Demokrati in radikali so v prvi jezi hoteli razpustiti konstituantno, češ da se je ljudstvo zmotilo, ko je mesto njih volilo komuniste in razne republikance, in razpisati nove volitve na padlagi še bolj nazadnjaškega volilnega reda. Gospodje so si stvar kmalu premislili, ker bi se pri novih volitvah komunisti in republikanci vrnili v še večjem številu v Konstituantno. Zato so si ministri, z malim Lazico Markovičem na čelu, izmislili poslovnik, s katerim bi iz Ustavotvorne skupščine napravili poslušno igračko z zamašenimi usti. Zraven so ti interesantni gospodje postavili »postavbo«, da bo vsak od ljudstva izvoljen poslanec moral najprej priseči zvestobo kralju, preden se mu da dovoljenje, da sedi v Konstituantu. Kdor tega ne bo hotel storiti, mu kratkomalo razveljavijo mandat, [ki mu ga je dalo ljudstvo in ga pošljejo domov ali pa v — zapor. S tem hočejo uničiti vse komunistične in republikanske mandate, ker ti so jim grozno na poti pri nebrzdanim izvrševanju diktature reakcionarne buržoazije. Konstituenta, ki bi imela po določbi krfske deklaracije, ki so jo podpisali Pašič, Protič, Draškovič, Davidovič, Trumbić (voditelji vseh vladnih strank), pogodbo med srbsko vlado in Narodnim večem v Zagrebu (na predlog Svetozara Pribičevića, voditelja demokratov) in svečane izjave regentove, pravico in dolžnost, da določi obliko te države (ali naj bo monarhija ali republika ali sovjetska republika), naj bi se po želji demokratičnih in radikalskih teroristov spremenila v dobro plačano družbo ljudi z ovčjo glavo, ki bi z navdušenjem sprejela vse, kar bi ji par ministrov naložilo. Konstituenta pomeni po razumevanju meščanske demokracije po celem svetu od ljudstva izvoljeno zastopstvo, ki ima vso oblast v rokah. V Jugoslaviji to pravilo za naše »demokrate« in radikale ne velja. Kaj je postalo iz vaše demokracije, gospod Kristan?

Komunistični proletarijat gleda na razvoj stvari z mirnimi očmi. Vse, kar se dogaja, je očitni znak popolnega degeneriranja meščanske družbe. Če bi kapitalistični režim čutil kaj življenjske sposobnosti v Jugoslaviji, bi bila Konstituenta res Konstituenta. Ker je ves degeneriran in betežen, si hoče pomagati z nasiljem. Predznak umiranja. Teror bo izzval gotov odpor in morda se bo mali minister Lazica še hudo kesal, da je izzival ljudske množice.

Sedaj bodo imeli klerikalci, socijalni

demokratje in kmečke stranke priložnost pokazati, koliko je v praksi dati na njihove govornice o suverenosti ljudstva. Komunistična Stranka bo šla naprej po svoji jasno začrtani poti.

Odprava denarja v sojevtski Rusiji.

(Izvirno poročilo »Rote Fahne«.)

Moskva, novembra 1920.

Po poročilu pisca teh vrstic je sklenil svet ljudskih komisarjev, da naloži finančnemu komisarijatu, da tekom enega meseca predloži svetu ljudskih komisarjev točno izdelane dekrete o odpravi plačevanja za vse življenjske potrebščine, ki se izdajajo od preskrbovalnega komisarijata delavcem, nastavljenecem in njihovim družinam ali pa na karte prve in druge kategorije, nadalje o odpravi najemnine za delavce, nastavljenecem in njihove družine, ki stanujejo v državnih in mestnih hišah in slednjič o odpravi plačevanja kuriva vsake vrste, ki se izdaja delavcem, nastavljenecem in zavodom po načrtih glavne uprave za kurivo, za plin, elektriko, telefone, vodo, kanalizacijo i. t. d. Istočasno se je pri svetu ljudskih komisarjev obrazovala komisija, ki ima nalogo, da tekom enega meseca izdela vprašanje popolnega anuliranja denarnih operacij (med temi tudi takomenovane bančne operacije), kakor tudi v medsebojnem prometu produkcijskih podjetij in institucij sovjetov.

Na ta način bo mogoče že ob obletnici revolucije od 1. 1917, na vsak način pa ne kasneje kakor 1. januarja uresničeno to novo in osnovno veliko izboljšanje organizacije življenjskih vrednot. Istočasno stopa s 1. januarjem v veljavo tudi druga odredba od sveta ljudskih komisarjev 24. avgusta potrjena odprava plačevanja voznin po železnica za vse blago in skoro za vse potnike (n. pr. za delavce in nastavljenecem, ki gredo na dopust, na delo, šole, kongrese, se udeležujejo izletov strokovnih organizacij i. t. d.).

V jubilejskem članku »Pravde«, ki je izšel ob lanskem obletnici oktobrske revolucije, se je poudarjalo, da bo delo tretjega leta že pripravljalo možnost vidne spremembe življenjskega načina ljudstva na polju nepremičnih vsakdanjih življenjskih odnošajev, če je bilo prvo leto sovjetske oblasti posvečeno v glavnem zmanjšanju, telesni okupaciji tovarn, delavnic i. t. d. in če je drugo leto posvečeno ureditvi notranjega aparata uprave in vodstva gospodarskega življenja. In sedaj se udeležuje pred nami polagoma — uničenje moči denarja, uničenje denarja samega.

Začetek je bil majhen. Prvič se v konkretni obliki zasnovo to vprašanje od mestnega sveta moskovske organizacije naše stranke, ki je enoglasno sprejel poročilo pisca teh vrstic, ki je smatral za nujno, da se takoj odpravi plačevanje za preskrbo otrok, za obleko delavcev, za stanovanje in za

kruh. Izkazalo se je vendar, da psihološki pogoji za tako odredbo v tistem času še niso bili dani in uresničenje te se je izpolnjevalo deloma in polagoma. Aprila je bil izdan dekret o brezplačnem preskrbovanju otrok, toda samo za življenjska sredstva in do 14. leta in samo v lačnih pokrajinah. (Kasneje se je starost polagoma zvišala do 16. leta, za učence se je pridalo brezplačno oblačilo in področje brezplačnega razdeljevanja se je povečalo, pričelo se je izdajanje po 30 aršinov sukna za vsako novorojeno dete.) Po kratkem času se je pričelo brezplačno razdeljevanje specialnih kakor tudi »produkcij« oblek, kar je polagoma prišlo na vse delavce in se je tudi milo brezplačno izdajalo. Med tem so se odpravile pošne pristojbine za navadna pisma. Delna sprememba dneve v naravne premije ni bila majhna pomena, kar je postalo osnove razdeljevalne politike ruske socijalistične federativne republike. Šele sedaj se te odredbe izpopolnjejo z najnovejšimi odredbami in postajajo splošnoveljavne. Kmalu bodo delavci denar upotrebljavali le za kupovanje na trgu od verižnikov — v kolikor še ta trg obstoja.

Potom vojsk in bojov v zadnjem letu uspela združenje vseh delov Rusije (Sibirija, Turkestan, Kavkaz, Ukrajina) mora pospešiti uničenje kupovanja pri verižnikih. Mi dobivamo bombaž in kurivo iz mejnih pokrajin, ki so bile prej odrezane od nas. Centrum je imel 1. oktobra že sedemkrat več bombaža kakor 1. januarja 1920. Tovarne delujejo in v enem letu bo za kmete boljše, če bodo svoje produkte zamenjavali za manufakturo, kakor pa da jih skrivajo za verižnike, ki kupujejo s papirnatim denarjem. Če bo država razpolagala z veliko množino življenjskih sredstev in izdelkov, bo veriženje izginilo, ker ga ne bo nihče potreboval.

Težko je v eni potezi oceniti ves pomen počasnega izumiranja denarja za javno vzgojo, za splošno psihologijo povprečnega človeka. Že od nekdaj je človek navajen misliti na denar kakor tudi na samo ob sebi razumljivo podporo življenjskih odnosov, ki jih skoro že narava sama podaja, že v svetem pismu je na večih straneh omenjeno tisto znamenito zlato tele. In sedaj po prvih letih organizatoričnih naporov zmagovitega proletarijata, se rušijo tisočletni stebri blagovnega gospodarstva kakor papirnate hiše. Če je to ustvarjajoča sila novega reda celo v prvi najtežji perijodi njegovega obstoja, se bo izboljšanje vedno bolj pospeševalo. Ko bodo naši otroci odrasli, se bodo denarja samo spominjali, naši vnuki pa ga bodo poznali po pestrih slikah v učnih knjigah zgodovine.

Zakaj smo zmagali v Macedoniji?

Meščansko in socijalsocijalistično časopisje je najbolj presenetila in porazila

naša zmaga pri volitvah v Macedoniji. Ker je ne more in noče pravilno raztolmačiti, sika skozi zobe, da je vzrok veliki zmagi komunizma v Macedoniji in Stari Srbiji nezadovoljnost »antinacionalnih« elementov: da so z eno besedo naši glasovi bugarski glasovi. Čudno je to meščansko časopisje, ki je vedno vpilo, da je Macedonija čisto srbska dežela, sedaj pa se je naenkrat znašlo toliko Bolgarov, ki so volili komuniste. S to provokatorsko izjavo trdi meščansko časopisje, da so v Macedoniji v večini Bolgari.

Kratek pogled v zgodovino Macedonije tekom zadnjih let pa nam bo pokazal, da komunistični glasovi v Macedoniji niso bili izraz nekega nacionalnega šovinizma, ampak najgorčnejši protest proti vsakemu nacionalizmu, proti vojskam, proti kapitalistični družbi.

Prepovedano!

Ko je Bolgarija okupirala Macedonijo, jo je zares del prebivalstva sprejel z veseljem. Toda takoj je nastopil mrzli tuš in sicer mrzlejši, kakor pa se je pričakovalo. Namesto srbske je bolgarska buržoazija začela mučiti in izsesavati ljudstvo te dežele. Namesto srbskih so prišli bolgarski komandante, namesto srbske je prišla bolgarska policija, vse pa je poslabšalo še dejstvo, da je Macedonija postala operacijska cona. Namesto srbskih so sedaj bolgarske oblasti potegnile z begi in veleposestniki in pobirale harač. Zato se je že leta 1917 macedonsko ljudstvo odkrito upiralo proti bolgarskemu vladanju. Po dolgih mukah in težkih izkušnjah je macedonski delavni narod sprevidel, da je vsak nacionalizem sleparija in se je z vso vnemo oprijel vzvišene ideje mednarodnega komunizma.

Mezdno gibanje rudarjev v Jugoslaviji.

25.000 rudarjev pred generalnim štrajkom.

Prepovedano!

Izkoriščevalec največjih in najvažnejših rudnikov v Sloveniji je dunajska trboveljska premogokopna družba. Ta družba ne pozna nikakih obzirov napram rudarjem. Ostudna pohlepnost teh izkoriščevalcev, ki hočejo vedno večje in večje dobičke, je privedlo rudarje tega podjetja v položaj, da je postalo vprašanje: **Živeti ali umreti**, dobesedno resnično.

Da bi izkoriščevalci upravičili male plače rudarjev, se izgovarjajo, da cene življenskih potrebščin niso tako poskočile in da delavci tudi v obče ne zaslužijo več. Na laž postavlja izkoriščevalce tale primer, ki je absolutno pravilen.

Po izjavi zastopnika družbe je znašala lanske letna produkcija 940.000 ton. Ker prodaja družba tono premoga po 516 kron, je imela v preteklem letu 485 milijonov dohodkov. Če podelimo to svoto na 8000 delavcev, ki delajo letno 288 dni, odpade na posameznega delavca 60.630 kron ali 5025 kron mesečno ali 210 kron dnevno.

Današnja dejanska plača rudarja pa znaša 43.25 K dnevno. Iz tega sledi, da ima družba dnevno od vsakega delavca 177.25 kron bruto dobička. Taka je torej resnica. Vidi se, da delavec zasluži mnogo več kot znaša njegova plača in tudi precej več kot danes zahteva.

Prikrajšanje delavstva pri plačah je brezobzirno izkoriščanje, katero družba sistematično vrši in nadaljuje. Predlaga potvorjene številke in govori hinavske besede: Delavec ne producira toliko, da bi zaslužil večje mezde. To so poskusi, prikriti dejanski položaj rudarjev, ja poskus nadeljevati in poostriiti zločinsko ravnanje družbe.

Iz gorenjih števil se zopet jasno vidi, da dobijo izkoriščevalci štiriinpolkrat več profita kot pa dobi delavec za svoje težko, nevarno delo. V profitu družbe leži vzrok malih plač rudarjev.

Trboveljska družba trdi, da cene življenskih potrebščin niso tako visoko poskočile, da bi bilo potrebno zvišanje plač. Da dokazemo, kako je razmerje med cenami pred vojno leta 1913 in 1920, smo na podlagi zanesljivih podatkov izdelali tabelo, iz katere se razvidi, koliko življenskih potrebščin in po kakšni ceni je rudar z ženo in enim otrokom porabil v letu 1913 in isto zopet v letu 1920.

Objavljamo tabejo, ki je sestavljena po dobavni knjigi in je pravilna.

Porabljene življenske potrebščine rudarja Kolšaka iz Trbovelj z ženo in enim otrokom v letu 1913. in primer z današnjim časom leta 1920.

Vrsta nabavljenih življenskih potrebščin.	nabavljena živila v letu 1913.						nabavljena živila v letu 1920.						Podražila so se živila za %	Koliko bi stala živila porabljena leta 1913 po sedanjih cenah.	
	Količina živil		Cena za kg		svota		Količina živil		Cena za 1 kg		svota				
	kg	g	K	v	K	v	kg	g	K	v	K	v			
bela moka	211	—	—	32	65	—	184	—	9	—	1676	80	3000	1899	—
krušna moka	131	—	—	22	28	82	138	—	5	60	772	—	2540	733	60
koruzna moka	68	—	—	16	10	88	49	—	8	—	392	—	5000	544	—
ajdova moka	19	—	—	48	9	12	—	—	12	—	—	—	2500	228	—
pšenični zdrob	7	—	—	44	3	08	—	—	6	—	—	—	3630	112	—
koruzni zdrob	27	—	—	25	6	75	—	—	6	—	—	—	2560	162	—
kava (prava)	10	250	4	—	41	—	—	—	64	—	—	—	1600	656	—
kava (žitna)	2	750	—	50	1	37	1	250	12	—	15	—	8750	33	—
sladkor	83	—	—	80	66	40	17	—	70	—	1190	—	2400	5810	—
kaša	3	—	—	24	—	72	—	—	8	—	—	—	3330	24	—
ješprenj	3	—	—	24	—	72	—	—	9	—	—	—	3380	27	—
riž	14	500	—	44	6	38	—	—	36	—	—	—	8180	522	—
fižol	66	—	—	28	18	48	38	—	7	—	266	—	2640	462	—
krompir	385	—	—	10	38	85	156	—	3	—	468	—	6000	1155	—
sir	2	250	1	—	2	25	—	—	60	—	—	—	2650	135	—
svinjska mast	25	—	1	—	25	—	7	—	53	—	373	—	2610	1325	—
slanina	21	500	—	80	17	20	—	—	47	—	—	—	3000	1010	50
mleko	274	150	—	20	55	83	10	500	6	—	63	—	2000	1644	90
čaj	—	370	6	—	2	22	—	—	120	—	—	—	5000	54	40
sol	28	—	—	24	6	72	13	—	7	—	91	—	4170	196	—
jesih	11	—	—	12	1	32	4	—	5	—	20	—	5120	55	—
milo	24	500	—	80	19	60	6	—	42	—	250	—	5000	1029	—
soda	8	250	—	16	1	32	5	—	8	—	40	—	8300	66	—
klobase	1	750	—	36	—	63	1	500	30	—	45	—	1800	52	—
suho meso	12	—	2	—	24	—	—	—	36	—	—	—	6250	432	—
olje	13	—	—	96	12	48	1	500	72	—	108	—	6870	936	—
petrolej	31	500	—	32	10	08	1	500	66	—	96	—	4500	2079	—
mast za čevlje (36 kmd.)	—	720	—	20	5	20	3 Kutje	90	9	—	27	—	6000	204	—
vžigalice kmd.	60	—	—	02	1	20	21	—	1	20	26	20	20000	72	—
poper	—	400	2	—	—	80	—	610	100	—	1	—	5000	40	—
paprika	—	350	2	40	1	54	—	—	95	—	—	—	3950	33	25
cimet	—	300	4	—	1	20	—	—	165	—	—	—	4120	48	50
rozine	—	150	2	—	—	30	—	—	80	—	—	—	4120	12	—
čebula	4	750	—	20	—	94	3	—	5	—	15	—	5000	23	75
česenj	1	—	—	40	—	40	—	500	37	—	17	50	8000	37	—
jajca	—	617	—	10	4	10	—	—	3	—	—	—	3500	123	—
maslo	2	500	2	40	6	—	—	—	60	—	—	—	3000	150	—
makaroni	49	—	—	48	4	32	4	—	18	—	72	—	3750	162	—
kvas (drože)	—	900	2	40	2	16	—	300	120	—	36	—	5000	108	—
paprik. slanina	4	250	2	40	10	80	—	—	—	—	60	—	2500	255	—
med (strd)	1	—	3	—	3	—	—	—	—	—	40	—	2500	40	—
sveče	1	—	2	40	2	40	—	—	—	—	36	—	1800	36	—
meso goveje	72	—	—	44	31	68	25	—	22	—	550	—	5000	1584	—
vino	91	—	—	72	65	52	72	—	21	—	1728	—	3430	2184	—
čevlje (parov)	5	—	14	—	60	—	5	—	400	—	2000	—	2800	2000	—
obleka (parov)	6	—	33	—	198	—	6	—	600	—	3600	—	1500	3600	—
perilo (parov)	6	—	3	—	18	—	6	—	140	—	840	—	4660	840	—
tabak (pakete)	43	—	—	20	8	60	—	—	3	—	—	—	6000	129	—
	1673	—			911	80	647	60			14907	50		33164	90

Kakor se vidi iz gorenje tabele, je omenjeni sodrug kupil v l. 1913 1673 kg živil za 911.80 K. V letu 1920 pa je mogel kupiti le 647 kg, plačal je pa 14.907.50 K. Več kot dvainpolkrat manj živil je kupil, pa plačal je 16krat več kot pred vojno. Ko bi hotel kupiti danes isto količino živil kot v letu 1913, bi moral plačati 33.164.90 kron.

Kako so plače? Pred vojno je imel 3.20 K na dan. Sedaj ima pa z vsemi dokladi 51.41 kron dnevno. Če bi hotel kupiti ista živila kot pred vojno, bi moral zaslužiti 33.164.90 kron letno ali 153 kron na dan.

Vsled male plače mora danes trpeti rudar težko pomanjkanje najpotrebnejših živil in strda z družino.

Kapitalisti in njihova vlada trdijo, da se je plača zvišala sorazmerno s poskočitvijo cen živil. Če pa računamo, se pokaže, da ima rudar, ki je pred vojno zaslužil 3.20 kron na dan, samo še 1.20 kron. Če bi plače rastle sorazmerno s cenami živil, bi moral imeti rudar danes 15.3 kron dnevne minimalne plače.

Povprečno so živila sedemindesetkrat dražja kot pred vojno, plača rudarja je pa samo 13krat višja.

Potrebno je tudi, da pogledamo, koliko se je profit družbe zvišal od leta

1913. Producerska vrednost rudarja pred vojno je znašala 12.60 kron, danes pa znaša vsled poskočitve premogove cene 210 kron. Po odbitku plače in drugih režijskih stroškov ostalo je pred vojno družbi 5 kron profita na vsakega delavca in dan, danes pa znaša profit 100 kron. Profit je torej 19krat večji kot pred vojno.

Na primer. Predvojni profit 5 kron je enak današnji vrednosti 95 kron, sedanja plača delavca 51.41 kron pa je enaka predvojni plači 1.20 kron. Ali obratno: družini profit od 95 kron je enak predvojni vrednosti 5 kron, predvojna plača delavca od 1.20 kron je enaka sedanji plači 51.41 kron.

Če bi se delavcu hotelo dati isto plačo kot pred vojno leta 1913, bi moral dobiti 153 kron, ne pa 41.51 kron.

Krize, ki jo preživlja danes gospodarstvo celoga sveta, niso zakrivile visoke mezde delavstva, temveč vzrok krize leži v kapitalističnem stremljenju po vedno večjem in silnejšem profitu. Vojno so započeli kapitalisti, da si nagrabijo bogastva, kar so med vojno temeljito delali. Posledice vojne pa naj trpijo in nosijo oni, ki so vojno proizročili in izkoristili, ne pa delavstvo, ki je med vojno doprineslo že prevelike žrtve.

Zgornja tabela dokazuje, da naše zahteve niso pretirane, ker ne dosega niti one višine plač, ki so jih delavci pred vojno že imeli. Zato ne razumemo, zakaj se gospoda brani, zakaj slepomiši. Če hoče nasilno zasigurati še vnaprej ogromne dobičke kapitalistov in tisočere rudarje obsopiti v pogin vsled bede in pomanjkanja in jih s tem prisiliti v odkrit boj ali živeti ali umreti.

Konstituanta.

Kot tretja najmočnejša stranka stopa Komunistična stranka v konstituanto. Meščanstvo je konsternirano. Računali so, da naš bo menda 11, sedaj pa jih bo 58. Kakor smo govorili pred volitvami, tako se bo zgodilo. Konstituanta bo nezmožna dela. Huda skrb gre skozi vrste buržoaznih strank kje dobe 2/3 večino za monarhijo in ustavo. Ali hočejo razpustiti konstituanto in razpisati nove volitve in jih izvesti v senci bajonetov, onemogočiti vsako komunistično agitacijo? Igra bi bila preveč riskantna. Komunisti bi prišli še močnejši in kaj potem. Kljub terorju zmaguje komunizem, zmaguje revolucija. Brez organizacije, brez listov in shodov, kljub terorju so Črnogorci volili komunistično stranko. Ni je sile na svetu, ki

bi danes zajela ogromen val revolucije. Čim bolj bo besnela buržoazija, tem prej bo njen konec, tem hitreje se bodo prebujale široke mase ljudstva iz omotice meščanskih verig.

Dosti jih je še, ki verujejo v delo konstituante. To so vsi oni idealisti, ki se še niso naučili gledati zgodovine in političnega življenja skozi očali razrednega boja, to so vsi malomeščani in rotirevolucionarni elementi.

Prepovedano!

Hivaležni smo celo naši nesposobni in besni buržoaziji, da nam tako olajša naše delo, da daje samo nazorni poduk ljudstvu, da mu sama razkaže beznico »demokracije«, za katero se zavzemajo socialpatrijoti. Upamo, da nam pošljete bajonete, da bo slika lepša in »demokratizem« še jasnejši. Kakor slišimo, ste itak določili kasarno za mesto, kjer naj zboruje konstituanta. Ne bo več dolgo in prekosili boste sami sebe.

Prepovedano!

Ponosni ste lahko na izvršeno delo! Ljudstvo čaka, da pride čas...

Vpliv angleške blokade proti sovjetski Rusiji.

Ugledni angleški mesečnik »Foreign Kffars« (Zunanje zadeve) prinaša v novemb. števil. sledeči dopis pomorskega komandanta Granfella, ki je bil pridružen britanskemu poslanstvu v Petrogradu od 1. 1912—1917 kot pomorski attaché.

Britanska pomorska blokada Rusije je najmočnejše orožje proti Sovjetski vladi in se vrši že od dne premirja z Nemčijo 11. novembra 1918, čeprav se je zatrjevalo, da je že končana. Toda v nekem smislu traja ta blokada celo dalje, kajti blokada Nemčije med vojno je imela sekundarni efekt in je zapirala tudi Rusijo. Vplivala je v dveh smereh na gospodarski in vojaški položaj. Zadrževala je prvič vsak odnos med Rusijo in zunanjim svetom in, drugič s pomočjo pomorske sile dajala najizdatnejšo pomoč domačim sovražnikom; poslednjim je omogočevala zvezo za nabavljanje potrebščin in obenem preprečila vsak pomorski napad s strani moskovske vlade. Ne trdimo preveč, ako rečemo, da je bila naša blokada Rusije glavna opora protirevolucionarnih napadov, in radi tega najvažnejša pomoč državljanske vojske, ki uničuje že skoro tri leta veliki del Rusije. Brez te blokade bi ta bratomorni boj prenehal že davno. Brez nje nikdo ne bi mogel zbrati Denikinove vojske in jo vzdrževati celi mesec. Brez nje se ne bi bila

nikdar pričela nova državljanska vojna na jugu Rusije, ki jo je vodil general Wrangel po porazu Denikina meseca februarja. Britanska mornarica je organizirala, branila in pomagala pri prenosu ostankov Denikinove vojske iz Novo-Rossijske v Sevrestopol na Krimu. Brez te pomoči bi se morale te čete neizogibno predati tedaj, ko bi prešla cela obrežna linija Črnega morja meseca marca v roko sovjetske vlade; tako bi se bila tudi končala državljanska vojna na jugu in najbrž za vedno.

Britanska pomorska akcija je tudi pomogla, da so prešli ostanki Ruske mornarice v Sevrestopolu in Nikolajevu v roke protirevolucionarnim generalom in takozvani južno ruski vladi. Tako je ostala sovjetska vlada brez mornarice v Črnem morju, general Wrangel pa lahko prevaža in izkrcava čete svobodno v Azorskem morju; to je bilo velikega vojaškega pomena, ker je lahko izkrcal oddelke v pozadju svojega sovražnika in mu pokvaril zvezo. Brez te oporne točke ne bi mogel napredovati iz Krima, kjer bi ostala njegova vojska brez strateške veljave in ne bi mogla priti na pomoč Poljakom. Njegova vojska bi morala ostati tam in čakati prihoda sovjetskih oblasti in tako završiti svojo nalogo.

Istotako neoporečen je fakt, da bi se avantura Wranglova morala končati takoj, ako naši ne bi imeli vlade na morju; Wrangel napada tudi nikoli ne bi pričel, če mu naše tamošnje pomorske vlasti ne bi obljubile pomoči. Ali naša vlada še vedno trdi, da blokade ni več. Dobesedno je to tudi resnica, kajti do potrebnega rezultata smo prišli že tedaj, ko smo pripomogli Wranglu do vlade v Črnem in Azorskem morju. Od tedaj britanskim vojnim ladjam ni bilo več potrebno igrati aktivne vloge v teh vodah in so najbrž tudi dobile tako povelje. Ali naše ladje so še vedno v bližini in njihova prisotnost je neposredna pomoč južno ruskih vlad. Dne 19. avgusta t. l. je bil general Wrangel s šefom svojega štaba uradno sprejel na krovu britanske vojne ladje »Ramillies« v Sevastopolu in pogoščen v prisotnosti članov britanske vojaške misije. Potem, ko se je končala ofenziva Wrangela in je Lord Curzon (angl. min. zunanjih zadev) interveniral v Moskvi, da ga reši popolnega poloma, je naš ministrski predsednik (Lloyd Georges) izjavil, da smo se znebili zadnjega »belega« avanturista.

Ali malo pozneje v septembru, smo videli 25 britanskih bojnih ladij pri Revalu. Ker pa sta Estonija in Finska ne samo v miru z nami, a celo popolnoma zavise od naše politike, je jasno, da se tako veliko število ladij ne da objasniti s kakšno zaščito britanskih interesov v teh delih. Edina verjetna razlaga je ta, da te ladje blokirajo edini ruski izhod v baltijsko morje ali pa hoče upleniti rusko mornarico. Oboje ima isti cilj in vendar vlada zanikuje, da blokira Rusijo. (Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Cerknica pri Rakeku. Tukaj so v nedeljo dne 21. t. m. orožniki po nalogu komisarja politične ekspoziture, na poseben način reševali državo. Aretirali so referenta iz Ljubljane, ki je prišel da poroča na shodu, katerega je naznanila komunistična stranka. Zaradi plakatov katere je imel pri sebi za shod je bil ovađen in postavljen pred sodnijo, ker so smatrali stavek »Živela sovjetska republika«, na istih, kot Jržavi nevaren čin. Sodnik je izjavil, da ne ve, da bi bila komunistična stranka priznana, ter da bi imela kandidatno listo, da ne more

biti dovoljeno za to stranko agitirati, ker komunisti hočejo državo zrušiti. Šele po štiriurni dolgočasni razpravi je izrekel oprostilno razsodbo. Namen te dolgotrajne procedure je bil očividno ta, da se je protipostavno zadržalo referenta, da ne bi mogel priti na shod, ki je bil sklican za popoldne ob 3. uri v 4 ure oddaljeni kraj Stari trg. Tako je izvajala politična oblast v Cerknici zakon o volilni svobodi. Dr. Žerjav se je vozil tam okoli v avtomobilu, komunističnega referenta so pa aretirali. Toda vkljub burji in snegu je dospel referent ob 5. uri v Stari trg, kjer so ljudje vstrajno čakali na govornika, zabavali so se mejtem na shodu demokratov, potem pa so prišli vsi na komunistični shod kateri je izborni uspel. Socialdemokratom se v tem okraju ni delalo prav nobenih ovir.

Gorenji Log pri Litiji. Naša vas je razun treh družin vsa Komunistična. Dotični trije posestniki so v svojem spanju aktivni člani in somišljeniki SLS in imajo vsaki po par Marijinih devic. Ko smo pred volitvami lepili letake za naše shode in na dan volitev komunistične manifeste, so jih te svetnice z vražjim veseljem trgale in uničevale. Kdo jih je k temu delu priganjal? Menča njih ljubčki, ki so jim tako vdane z dušo in telesom. Te device dičijo lepe čednosti, ki pridejo prej ali slej na dan. Zlasti rade zapirajo vrata siromakom, ker vedo, kaj uči sv. pismo. Ni čuda, da vera peša, če jo zastopajo take device. Sedaj jih najbolj grize jeza, da so pri volitvah tako imenitno pogoreli, dočim je dobila Komunistična stranka pretežno večino glasov, dasiravno je klerikalni župan mnogo naših sodrugov izpustil iz volilnega imenika. Plačilo ga čaka pri občinskih volitvah, kjer mu bodo občinarji temeljito dokazali, da so klerikalci za splošno korist brezbržni in za pošteno delo nezmožni.

Zabukovica. Ko je nastala Jugoslavija, se je pričela razvijati socialdemokracija. Nekaj časa je šlo dobro, potem so začeli slepariti. Ko je lani šel sodrug Jazbec v Zagorje k Čobalu zaradi odpustitve delavcev tukaj, se je g. Čobal izrazil, da nima strokovnjakov, ki bi rudnik pregledali. Jazbec je odstopil in tedaj nam je zasijala luč komunizma. Socialpatrijoti so na vse kriplje delali, da bi se ne razširil. Aprilska stavka nas je malo zadržala. Socialpatrijoti so bili kar uničeni. Vsake vrste laži so spravljali na dan, samo, da bi še ostali. Z nami so postopali s sodiščem, odri niti pa nas le niso mogli, čeprav se je izrazil predsednik Tratar, da mora na vsak način odstraniti Jazbeca, Hriberška in Španceljna. Pri sodišču so rekli, da smo mi komunisti prisilili delavce k stavki, sodrug Jazbec pa je prebral tisto pismo, ki smo ga dobili iz Trbovelj in se je vse delavstvo strinjalo z njim. Rekli so, da smo mi grozili tistim, ki bi ne hoteli stavkati, da bodo zapisani v črno knjigo itd. Mi pa na to še odgovarjati nismo hoteli, ker vemo, da so socialpatrijote z golouhimi centrumaši vred takšni lažnjavci, da jih ni večjih.

Pa so šli v Ljubljano in so pobrali nekaj drobtin od mize kapitalistov in so se bahali. koliko so dosegli; dobili pa niso niti toliko, kolikor za silo rabijo rudarji. Nato je pa prišla odpustitev delavcev. Kar sto so jih odpustili od državnega rudnika. Nam se pa čudno zdi, da razni Čobali in Tratarji, ki so imeli v rokah celo organizacijo, niso mogli obdržati delavcev pri delu. Saj jim delavci niso nič mar, samo da se njim dobro godi, delavci pa naj bodo lačni in raztrgani.

Še to! Na zborovanju so vprašali,

če smejo oni izbirati delavce, in nekaj zasleplencev se je izrazilo, da. Toda, če so oni delavski zaupniki, jih ne smejo niti izbirati, ampak bi morali protestirati, kar pa niso storili.

Naš savez rudarskih delavcev je dal tole v pisarno: če se že ne morejo obdržati delavci, naj se da takim dopust, ki se lahko doma preživijo dva ali tri mesece. Oni pa so se potem zlagali delavcem, da smo mi dali notri samo tiste, ki nič nimajo. Prišel jih je obergospod Tokan izbirat in so izbrali samo take, ki preživljajo doma starše, tiste pa, ki imajo veliko kmetije, so pridržali, ker so jih podkupili. Pravijo, da ni premoga v rudniku in da imajo tri milijone izgube na tri mesece. Stari rudarji pa pravijo, da je premoga dovolj, pa ga ti ne znajo iskati. Namesto, da bi napravili par sto metrov globok šaht, pa ga napravijo 30 do 60 metrov. Delavce bi mogli sprejemati na delo, pa jih odpuščajo. To je velika nesramnost. Drugič jih bomo še bolj razkrinkali.

Delavec.

Hrastnik. Volitve v Hrastniku so izpadle ugodno in častno le za komunistično stranko, čeravno so se social in obersocialpatrijotig posluževali vseh sredstev in vpregli tudi nahujskane, nezavedne žene v volilni boj. Ni jim pomagal niti oklic, ki so ga objavili na plahti, obešen na okno, da naj volilci spuščajo kroglice v 4. skrinjico. Z vsem svojim prisiljenim početjem so se socialpatrijotje dosmrtno blamirali in osmešili, tako da se jim smejejo in rogajo še njihovi lastni pripadniki, ki s tem že zapuščajo nesrečno barko klavnih krmarjev Kristanov, ki jih je njihov sodrug Golouh najlepše krstil z imenom koruznih socialistov in se jim po tem krstu kot krstnik in boter pridružil.

Demokratizem rudniških poduradnikov, narodnih socialistov. Preteklo nedeljo se je vršilo praznovanje sv. Barbare in nato veselica v neki tukajšnji gostilni. Veselice so se udeležili tudi naši poduradniki, katerih demokratizem se je pokazal v vsej svoji reakcionarni goloti. Ko jim je alkohol do dobra zlezal v glavo, so naskrivaj naprosili tri nezavedne bizantince, protezirane klečepalce, da so jih nosili na rokah po sobi kakor indijske maharadže. To je pač njihov krumirski demokratizem. Pa tudi sicer se ti gospodje radi ponašajo s svojo zizibambulsko strančico. Zavedni rudarji pa dobro poznajo te gospode krumirje in njihove petolizce. Zato se obračajo vsi zavedni sodrugi s preziranjem od te gnjusne svojati častihlepnežev in petolizcev in od njihovega buržujskega socializma.

Vsevidež.

Iz Hrastnika smo prejeli še sledeči dopis: Slovenski javnosti naznanjamo, v kako sramotnem položaju se nahajamo neoženjeni rudarji v Hrastniku, v takozvanem fantovskem domu (Burschenhaus). Stanujemo v tesnih, nesnažnih prostorih, kjer mrgoli stano vanje mrčesa in kuhinja ščurkov. Manjka nam vedno premoga, dasi ga dnevno izvlečemo velikanske množine na dan. Tudi vode nam primanjkuje že celo leto. Če poprosimo zanj gospoda ravnatelja, nas zmerja s svinjami in grožnjami, da bo vsakogar vrgel ven, ki ne bo varčeval z vodo in ga poslal stanovat v gozd. On pa ima pri svoji vili imeniten vodovod, da se more njegov otrok ob toplih dneh z vodo igrati, dočim morajo deklet čakati časih po par ur, da dobe vodo. Hišo, kjer stanuje nad sto rudarjev oskrbuje le dve služkinji, ki garati od pol štirih zjutraj do 10. ure zvečer, to se pravi nad 18 ur dnevno. Za sramotno plačo 21 kron 24 vinarjev morate opravljati vse opravke pospravljanja in donašati premog in vodo. Na vsaki postelji je le ena rjuha, ki se pa

naravno umaže v šestih do osmih tednih. Kadar jih menjajo, moramo ležati na goli slami in čakati po 14 dni na sveže. Tako postopa Trboveljska družba in njeni ponižni hlapci z neoženjenimi rudarji, čeravno ji mi donasamo največ dobička. Toda tudi za vas, g. ravnatelj, pride dan plačila in obračuna.

Prizadeti rudarji.

Šmihel-Stopiče pri Novem mestu. Tu so se volitve vršile v najlepšem redu. Veliko nezadovoljstvo pa je povzročil nesramno površno sestavljeni volilni imenik, za kar je skrbel župan Zirc, vulgo Štembur, ki je izpustil iz volilnega imenika skoraj 30 nepriljubljenih mu volilcev. Prezrl je namenoma sodruge, ki žive in delajo po 15 ali pa še več let v občini in se iz nje niso odstranili kakor takrat, ko jih je avstrijskim oblastem priporočal za vojsko. Sodruge M. ni poznal pri volitvah, dasi ga je malo preje kaznoval z globo 50 K, ker njegova žena ni prinesla otroka k cepljenju koz. Za razna plačila in dajatve pozna oče Štembur natančno vse naslove, za volitve mu je pa spomin docela odnehal. Klerikalnih podreptnikov seveda ni izpustil. Že enkrat so mu občinarji jasno pokazali, kako mnenje imajo o njem kot županu, ko so ga ob prevrata odstavili s stolčka, takrat ko je krvavi pot potil. Pa se je zopet vsedel nazaj in dasi misli, da je nanj pribit, mu bodo hvaležni občinarji pri prihodnjih volitvah odločno dokazali, da more kdo drugi vestnejše in pa pošteno vršiti občinske posle. Takrat pa bo obračun z gospodom županom končnoveljavem in temeljit.

Št. Rupert. Dasiravno so klerikalci vpregli prižnico, spovednico in vse Marijine device za volitve in si meli roke od veselja, češ da bodo vsi volilci glasovali kakor jim je naročil gospod fajmošter, se jim je pobesil nos, ko so šteli kroglice in videli, da so dobili komunisti 63 glasov. Kaplan in fajmošter se grizeta in penita od jeze in zraven točijo solze tudi samostojno zapeljani, ker so se tako všteli, ko so pred volitvami bobnali, da komunisti ne bodo dobili niti 5 glasov. Še lepši pa bo račun pri občinskih volitvah, česar vas zago-tavljamo vsi zavedni in trpeči sodrugi.

Stranje pri Kamniku. Čeprav ni bilo pri nas nobenega komunističnega shoda, je komunistična stranka prejela od oddanih 336 glasov največ in sicer 135 glasov. Za ta uspeh se imamo precej zahvaliti župniku Jožefu Cegnarju, ki je s prižnice razlagal komunizem prav po svoje. Pridigal in rohnal je, da hočejo komunisti uničiti vso gospodo, da hočejo prosto ljubezen, da so sami ro-kovnjači, lumpje, da bodo otroke, metali na gnoj in še več takih budalosti. Pravil je gospod župnik, kako so boljše ljudi pognali iz Rusije, da reveži iščejo zavetišča pri nas. V Jugoslaviji pa ve že vsak otrok, da so iz Rusije izbežali le bogataši, špekulantje in veleveržniki, ker so jim ruski kmetje, delavci in vse ostalo pošteno ljudstvo stopili na prste. Ti goljufi, ki se sedaj klatijo po Jugoslaviji in delajo draginjo, so nakrali na Ruskem zlata in dragocenih stvari in hočejo razkošno živeti in lenuhariti pri nas, dokler jim ne bomo pokazali praga mi kakor so jim ruski kmetje in delavci. Iz Rusije še ni pobegnil k nam noben kmet, niti delavec, niti obrtnik ali kak revež, pač pa je poraženi general baron Vrangal pripeljal s seboj čez 20.000 grofov, škofov, ban- kirjev in generalov. Ker naš kmet in delavec to dobro veda, sta izpregovorila odločno pri volitvah in kličeta še danes: Živela komunistična internacionala pod komunističnimi planinami.

Več delavcev in kmetov.

Občina D. M. v Polju. Krasen vzgled vestno in natančno vodenega imenika in reda v občinskem uradu so nam nudile volitve, kjer se je izkazalo, da ni bilo v volilnem imeniku vpisanih okrog 130 naših sodrugov vključ ne- štetim reklamacijam in vključ temu, da so izpuščeni sodrugi že več let marljivi delavci za splošni blagor in dobro znani tukajšnjemu občinskemu uradu. Pri pri- hodnjih občinskih volitvah bo treba dobro pomesti s temi zanikernimi mojstri v občinskem uradu, da ne bodo klicali k volitvam že davno umrlih občinarjev, žive pa prezirali. Prizadeti kmetje in delavci bodo takrat izpregovorili tako jasno in odločno, da se površnim go- spodom ne bo treba več ukvarjati z ob- činskimi posli.

Nečloveško postopanje trboveljske premogokopne družbe. Predzadnji »Rdeči prapor« je objavil prepis pisma ravnatelja Pauerja, v katerem je zahteval, da se odpusti delavka I., ker ima otroke, za katere vleče družinske do- klade. Trboveljska družba se je čutila ogroženo in odredila preiskavo, odkod smo dobili prepis omenjenega pisma. Rezultat preiskave je bil ta, da je od- pustila poduradnika I. Holeška iz službe. G. Holešek je sicer brezobzirno kratil pravice delavstvu (po navodilih in uka- zih ravnatelja Pauerja in g. Bidovca); ker pa je sedaj odpuščen in to po ne- dolžnem, ker on ni kriv, bomo o tem še govorili in zavzeli korake, ki družbi ne bodo najljubši.

Prepovedano!

Mednarodni pregled.

Grške strokovne organizacije za III. Internacionalo.

11. oktobra se je vršil v Atenah zvezni kongres grških strokovnih organi- zacij v mestnem gledališču v Atenah. Zastopanih je bilo čez 60.000 mezdnih delavcev. Kongres je sklenil z veliko

večino izstopiti iz žolte strokovne inter- nacionalne v Amsterdamu in takoj pri- stopiti rdeči strokovni internacionali v Moskvi. Nato se je po govoru sodruga Dimitratova sklenilo s 95 proti 48 gla- sovom, ki sprejemajo pogojne najožje sodelovanje s socijalistično delavsko stranko (komunistov).

Kongres Komunistične Stranke Belgije.

31. oktobra in 1. novembra se je v Bruslju vršil kongres, sklican od komunistične federacije Valonije, kjer se je že obstoječa Komunistična Stranka Belgije konečnoveljavno organizirala kot sekcija Tretje Internacionalne.

Nova sovjetska republika.

Moskva, 2. dec. Te dni je bil kon- gres delegatov, katerih je bilo 300. Sta- lin, ljudski komisar za narodnosti, je razglasil avtonomijo sovjetske republike Dagestanu, ki bo tvorila del federativne sovjetske Rusije, kakor so Baškirska, Turkestan in Tatarska. (Rosta-Bolgrad).

Internacionalni kongres sindikatov v Moskvi.

Moskva, 4. januarja se bo sestal v Moskvi internacionalni kongres stro- kovnih organizacij, ki pristajajo na tretjo internacionalo.

Trgovinske zveze sovjetske Rusije.

Kopenhagen, 3. dec. V Kopenhagenu se je ustanovila ruska trgovska pisarna.

Komunistično gibanje v Iranu.

Moskva, 3. dec. Socijalistična stranka Perzije se je zvezala s komunistično stranko Irana za skupni boj proti ka- pitalističnemu zlorabljanju.

Preganjanje komunistov v Georgiji.

Moskva, 5. dec. V Tiflisu in Ba- tumu zopet zapirajo komuniste. Ječe so prena polnjene.

Japonski imperijalizem.

Moskva, 5. dec. Japonske čete so zasedle pokrajino Primorskaja in mand- žursko mejo.

Razno.

Komunistična omladina v Ljubljani naznanja in vabi na družabni večer, ki se vrši v nedeljo, 12. t. m. od 4. ure popoldne do 2. ure popoldne v salonu g. Draščeka, Bohoričeva ulica 9. Udmat. Spored: orkester, petje pevskega zbora »Svoboda«, šaljiv dvospev »Potrta re- kruta«, deklamacija, šaljiva pošta, že- nitev, srečolov, sladščičarna, ples i. t. d. Na mnogobrojni poset vabi odbor. — Vrše se od danes naprej v Delavskem domu, Turjaški trg 2, vsak večer vaje za dramatiko. V soboto, dne 25. de- cembra namreč vprizorimo v Zagorju ob Savi igro »V dolini solza«. Kdor hoče iti poleg igralcev v Zagorje, naj se javi takoj pri vajah, ker hočemo vsem posetnikom izposlovati polovično vožnjo.

Splošna organizacija vojnih in- validov. Podružnica v Trzinu vabi vse vojne invalide, vdove in sirote na članski sestanek v nedeljo, dne 12. t. m. ob 9. uri dopoldan v Kino dvorani. Važno, pridite vsi!

V Ljubljano prihaja vest, da je v Pragi prišlo do ostrih spopadov med komunisti v Delavskem domu in policijo. Povzročila jih je razsodba praškega so- dišča, ki prisoja Delavski dom socijal- nim demokratom in dovedla komuniste, da so ga zasedli.

Predavanje sodr. Gustinčiča. Sodr. Gustinčič se mudi med nami in bo imel v soboto 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Delavskem domu predavanje pod na- slovom: »Razkol v italijanski socijali- stični stranki«. Udeležite se zanimivega

in za naše razmere zelo poučnega pre- davanja polnoštevilno.

Kr. odbor Kom. stranke.

V poslednji številki »Rd. prapora« objavljeno poročilo o izidu volitev v Konstituantno moramo popraviti v toliko, da je Komunistična stranka prejela gla- som uradnega poročila 58 mandatov.

Planinski Vestnik. Osrednji odbor SPD. prične z izdajanjem »Planinskega Vestnika«. Naroča se v društveni pi- sarni, Kralja Petra trg št. 5, Ljubljana.

Radičeva sknpščina v Zagrebu.

Glavna skupščina pučke seljačke stranke, ki so jo razne politične stranke pričakovale z veliko nervoznostjo, s strahom ali pa škodoželjnostjo, se je vršila v sredo 8. t. m. v Zagrebu ob ogromni udeležbi seljakov in zagrebških meščanov. V svojem govoru je proglasi- sil Radič pravo hrvatskega seljaka do samouprave v hrvatski republiki, uje- dinjeni z ostalimi deli Jugoslavije. Dasi protivnik revolucije misli, da bo hrvat- ski narod prisiljen k revoluciji na vsem svojem zgodovinskem ozemlju in pro- testira proti ukrepom sedanje vlade, ki posegajo z nastavljenimi formalnimi zanjkami v kompetenco Konstituante in izzivajo njegov republikanski program. V resolucijah prevzema Radič v svoj program vse buržajske ustanove seda- njega sistema, sabor, bana ali predsed- nika republike, ki naj jih voli hrvatski seljak sam brez vmešavanja centralne vlade.

Želi stike s sedanjo bolgarsko se- ljačko stranko in vlado in z ostalimi kmetskimi strankami Jugoslavije, pri- vesti malomeščanskih strank.

V okrilju raznih agrarnih strank, najjačih tiplih kapitalicima in najbližnjih izkoriščevalcih kmetskega in mestnega proletarijata, naj išče seljak rešitve iz sedanjega težkega položaja. Nagovoru je sledil Krst stranke, ki so ji nadelo ime hrvatske republikanske seljačke stranke ali hrvatske Radičeve seljačke stranke (HRSS.) Po krstu so prisegli narodni zastopniki na strankin program in se mirno razšli.

Buržajski program Radiča, radikal- nejši od naše breznačelne SKS. stranke težko da bo prinesel hrvatskemu na- rodu gospodarsko in politično osvobo- jenje, vsekakor pa je zmešal mirno tekoče račune belgrajskega kabineta, zlasti kar je pomnožil število v pošte- v prihajajočih kandidatov na morda že drugim namenjena mastna mesta.

Uredništvo. Radi pomankanja pro- stora obveščamo sodr. dopisnike, da bomo njihove dopise objavili v prihodnji številki.

Sodrugi!

Navzlic preganjanju in terorju od strani vseh meščanskih in malomeščan- skih strank, je naša stranka izšla iz volilnega boja zmagovito. S tem pa ni vse doseženo. Treba se je podati na delo za organiziranje vseh zatiranih. Zato vas pozivljamo, da se takoj podate na delo, za razširjenje naše komunistične ideje.

Ustanavljajte povsod nove organi- zacije in zaupništva, širite naš tisk, ki je v sedanjih razmerah neobhodno po- treben.

Organizacije in zaupništva se opo- zarja, da v kratkem dobijo navodila, po katerih se morajo strogo ravnati, če hočejo, da naša pravična stvar zmaga.

Na noge trpin! Na delo za boljšo bodočnost za osvoboditev izpod kapita- lističnega jarma.

Pokrajinsko tajništvo.

Nabirajte za tiskovni sklad!